

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno autorky: **Hana Galiová**

Název práce: **Podporované zaměstnávání na Litoměřicku**

1. CÍL PRÁCE

Autorka si v úvodu své diplomové práce stanovila dva cíle. Prvním cílem bylo *podat přehled zákonů a dokumentů souvisejících s oblastí zaměstnávání osob se zdravotním postižením v České republice i v Evropské unii a představit službu podporované zaměstnávání jako jednu z možností řešení problematiky zaměstnávání těchto osob*, druhým pak *provést podrobnou sondu o službě podporované zaměstnávání v regionu Litoměřicka, která je poskytována Agenturou podporovaného zaměstnávání při Diakonii Českobratrské církve evangelické v Litoměřicích*. Oba tyto cíle byly bezesporu naplněny. Práce má šest základních kapitol, které postupují od obecného ke konkrétnímu, od teoretického k praktickému. V první kapitole je představena služba podporované zaměstnávání, následující tři kapitoly se týkají právních předpisů a dokumentů České republiky a Evropské unie související se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, včetně jejich srovnání. Pátá kapitola je věnována konkrétnímu poskytování služby podporované zaměstnávání v Litoměřicích. V závěrečné „diskusní“ kapitole autorka rozebírá problematické skutečnosti zaměstnávání osob se zdravotním postižením, na které upozorňuje již v teoretické části své práce. Předpokládám, že tyto skutečnosti odhalila jak pomocí sekundární analýzy dat z oblasti politiky zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, kterou zvolila jako jednu z metod, tak jistě i při faktickém poskytování služby podporované zaměstnávání.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Náročnost tématu diplomové práce si – dle mého soudu – autorka nezvolila nejvyšší, téma je jí *de facto* vlastní, neboť je zapojena do poskytování služby podporované zaměstnávání a má tudíž v této oblasti praktické zkušenosti. Je však nutné ocenit, že téma pojala v celé své šíři a v teoretické části se nevyhýbala představení i nadnárodní legislativy a jiných dokumentů, které se vztahují k zaměstnávání osob se zdravotním postižením, přičemž informace pouze neshromažďuje, ale také analyzuje a má k nim své připomínky a poznatky. Jak již bylo řečeno, teoretická i praktická část na sebe plynule navazují, z nejvyšší úrovně obecnosti se čtenář dostává ke konkrétnímu. Přílohy vhodně doplňují práci, snad jen u přílohy č. 7 bych uvítala rozšíření o popis zakázky ze strany zaměstnavatele jako druhého z uživatelů služby podporované zaměstnávání, a to při dojednávání pracovního místa pro uživatele-zájemce o místo.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Jazykovému projevu i stylistické úrovni textu nelze nic vytknout. Musím konstatovat absenci pravopisných chyb a překlepů, což svědčí o důkladné závěrečné korektuře. Autorka dobře vybrala literaturu, ze které pro svoji práci následně čerpala podstatné informace. Členění kapitol je přehledné, proporcionalita kapitol je též v pořádku. Vzhledem k tomu, že neznám předpis katedry ohledně odkazování, nemohu toto posoudit, mohu však konstatovat, že autorka v celé práci odkazuje jednotně.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Práci Hany Galiové považuji za výbornou, neboť představuje velmi kvalitní zpracování zvoleného tématu. Práce nepřináší nějaké nové poznatky, ale umožňuje nezasvěcenému čtenáři získat uceleně a přehledně informace o službě podporované zaměstnávání. Zároveň může být dobrým návodem pro ty, kteří by chtěli službu poskytovat, a stávajícím poskytovatelům může sloužit ke srovnání, což autorka sama uvádí jako možnosti, jak práci využít. Troufnu si též tvrdit, že práce může posloužit a jistě i již při shromažďování dat a následném vyhodnocení kvantitativního a kvalitativního výzkumu posloužila samotné Agentuře podporované zaměstnávání v Litoměřicích k náhledu a zhodnocení své dosavadní činnosti, zvláště k přehledu o dosaženém i rezervách a možnostech rozvoje. To považuji za nezanedbatelné, neboť v tom spatřuji konkrétní možnost, jak zkvalitnit poskytování sociálních služeb v České republice (budeme-li sociální služby vnímat širěji, než v dikci zákona o sociálních službách).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

- 1) Na str. 21 autorka mylně uvedla, že v novém zákoně o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., který vešel v platnost 1. října 2004, byl nahrazen pojem osoba se změněnou pracovní schopností pojmem osoba se zdravotním postižením. V tomto zákoně byl uvedený pojem nahrazen pojmem osoba se zdravotním znevýhodněním, následně se však v zákoně tyto osoby řadí do skupiny osob se zdravotním postižením. Jako osoby se zdravotním postižením jsou osoby se zdravotním znevýhodněním (dříve tedy se změněnou pracovní schopností) chápány i v zákoně o daních z příjmů.
- 2) Autorka v šesté kapitole analyzuje problematické skutečnosti v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením, následně sumarizuje možná řešení, připojuje vlastní hodnocení a sděluje, ke kterému z uvedených řešení se sama přiklání včetně zdůvodnění své volby. To považuji za velmi dobré, neboť poukazuje i na sporné body v dané oblasti a na „kritické“ momenty při poskytování služby podporované zaměstnávání. Jedním z těchto momentů je též skutečnost, že legislativa České republiky řeší především problematiku zaměstnávání osob se zdravotním postižením, další osoby, které jsou při snaze uplatnit se na trhu práce z jiných než zdravotních důvodů znevýhodněny, jsou jaksi opomenuty. Mám na mysli především osoby sociálně znevýhodněné (osoby s nízkými dovednostmi, z etnickým menšin apod., patří sem též osoby, které nejsou považovány za zdravotně postižené, jejich zdravotní stav je však na „hraně“ mezi oficiálním uznáním postižení a opakem). Paradoxní je, že některé koncepční materiály vrcholných orgánů naší republiky na tyto osoby upozorňují (např. národní akční plán zaměstnanosti). Podporované zaměstnávání je však určeno nejen pro osoby se zdravotním postižením, jak vyplývá ze samotné definice této služby. Jaké vidí autorka možnosti řešení tohoto problému, především v rovině finančního zajištění služby pro tyto osoby? Jaké řešení by upřednostňovala?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práce Hany Galiové dle mého soudu splňuje požadavky kladené na diplomovou práci a s ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhuji hodnocení **výborně**.

28. srpna 2007

Mgr. Jitka Stočesová